

Vergaderjaar 1999–2000

27 038

Wijziging van de Ziekenfondswet en enige andere wetten in verband met de instelling van een onafhankelijk College van toezicht op de zorgverzekeringen (Instelling College van toezicht op de zorgverzekeringen)

A

OORSPRONKELIJKE TEKST VAN HET VOORSTEL VAN WET EN VAN DE MEMORIE VAN TOELICHTING ZOALS VOORGELEGD AAN DE RAAD VAN STATE EN VOORZOVER NADIEN GEWIJZIGD

VOORSTEL VAN WET

Artikel I

K.

Artikel 1p, derde lid, luidde: In een regeling als bedoeld in het eerste lid kan aan het College zorgverzekeringen worden opgedragen nadere regels te stellen.

M.

Artikel 1x8, tweede lid, luidde: Beslissingen tot toekenning van verstrekkingen, vergoedingen of uitkeringen aan verzekerden worden niet ingevolge het eerste lid ingetrokken of gewijzigd.

Artikel 1x8, derde lid, luidde: Bij de aanwijzing kan het College toezicht een termijn stellen waarbinnen het uitvoeringsorgaan aan de aanwijzing moet voldoen.

O.

Aan artikel 1x14 ontbrak het achtste lid.

Artikel X

Het derde lid luidde: Onze Minister kan regels stellen betreffende de overgang van personeel van het College voor zorgverzekeringen naar

het College van toezicht op de zorgverzekeringen.

II MEMORIE VAN TOELICHTING

1. Algemeen deel

Paragraaf 2

De kopteksten boven de tekstblokken ontbraken.

Paragraaf 3

De laatste zin van het vierde tekstblok luidde: De functie van de toezichthouder is vooral een corrigerende voor de uitvoering van de ZFW en de AWBZ en een signalerende voor het beleid.

Paragraaf 5

De titel luidde: De keuze voor twee nevenschikte organen
De kopteksten boven een aantal tekstblokken ontbraken.

Het eerste tekstblok luidde: De uitgangspunten voor de modernisering en verzelfstandiging van het toezicht leiden tot een zodanige vormgeving van de scheiding van de sturingsfunctie en de toezichtfunctie, dat twee aan elkaar nevenschikte zelfstandige bestuursorganen ontstaan: als sturingsorgaan het College zorgverzekeringen en als onafhankelijk toezichtorgaan het

College toezicht. In verband met de ministeriële verantwoordelijkheid voor beide organen moeten er tussen de minister, het sturingsorgaan en het toezichtorgaan heldere bestuurlijke verhoudingen bestaan. De ministeriële verantwoordelijkheid krijgt vorm door rechtstreeks toezicht van de minister op het functioneren van beide organen, waaronder tevens begrepen het beheer door het sturingsorgaan van de AK en het AFBZ.

De laatste volzin van het derde tekstblok ontbrak.

De resterende tekstblokken luiden: Overwogen is dat bovengeschiktheid, waarbij de toezichthouder niet alleen toezicht houdt op de uitvoeringsorganisatie maar ook op het College zorgverzekeringen, (het CTSV-model), tot een groot aantal fundamentele complicaties zou leiden in de bestuurlijke verhoudingen tussen het College zorgverzekeringen, het College toezicht en de minister en daarmee afbreuk zou doen aan de gewenste optimale helderheid in de bestuurlijke verhoudingen. Ook zou met het plaatsen van het College toezicht tussen de minister en het College zorgverzekeringen de eigenstandige relatie tussen de minister en het College zorgverzekeringen, zoals die ingevolge de aanwijzingen voor de regelgeving inzake zelfstandige bestuursorganen

moet worden vormgegeven, worden doorkruist. Naast overwegingen rondom optimale bestuurlijke verhoudingen, gelden ook overwegingen die rechtstreeks samenhang met de primaire reden van verzelfstandiging. Indien het College toezicht zou worden belast met toezicht op het College zorgverzekeringen, kan er niet aan worden ontkomen dat de toezichthouder uitspraken doet over het sturend functioneren van het sturingsorgaan en daar mogelijk zelfs in intervenueert. Deze consequentie staat haaks op het uitgangspunt van volledige scheiding van toezicht en sturing om daarmee te garanderen dat het toezicht op de uitvoering van de ZFW en de AWBZ vrij zou zijn van sturingsbelangen. Een andere onderzochte optie was om de toezichthouder wel de bevoegdheid te geven het sturingsorgaan te controleren, maar de interventiebevoegdheden aan de minister te laten (zgn. signalerend toezicht). Het risico van deze optie zou zijn dat, mocht de minister om bepaalde redenen besluiten dringende aanbevelingen van het College toezicht om in te grijpen bij het College zorgverzekeringen naast zich neer te leggen, de toezichthouder aan gezag ten opzichte van de uitvoeringsorganen (waar het wel zou mogen interveniëren) zou inboeten. Een dergelijk aanpak past derhalve niet in het streven naar een gezaghebbend, zelfstandig en onafhankelijk opererend toezichtorgaan. Daar komt bij dat het van oudsher bestaande model van de directe relatie van de minister met de Ziekenfondsraad, gelet op het functioneren van de Raad, succesvol is gebleken. Deze sinds jaar en dag bestaande bestuurlijke relatie tussen de minister en de Ziekenfondsraad geeft geen enkele aanleiding daarin wijziging aan te brengen, zoals met het positioneren van de toezichthouder als tussenlaag zou gebeuren.

In de nota naar aanleiding van het verslag bij het wetsvoorstel Uitvoeringsorganen volksgezondheid (Kamerstukken II, 1998/99, 26 011, nr. 6) is benadrukt dat de specifieke omstandigheden van het terrein van de volksgezondheid de aanwezigheid van een interface tussen beleidsvaststelling en uitvoeringswereld vereisen. Met het oog op de vereiste onafhankelijke deskundigheid werd de ZBO-status voor deze interface

aangewezen geacht. Door de uniforme positie en inrichting van de betrokken organen kan de aansturing vanuit het ministerie per orgaan op vergelijkbare wijze plaatsvinden, behoudt de minister rechtstreeks het overzicht over het reilen en zeilen van deze organen (ook in hun onderlinge samenhang) en kan de berichtgeving aan het parlement over het functioneren van deze organen worden gestroomlijnd. Met het plaatsen van het College toezicht op hetzelfde «niveau» als de overige ZBO's in de topstructuur van de zorgsector, wordt hierbij aangesloten.

De eigenheid van de zorgsector alsmede het uitgangspunt van de volledige scheiding van de sturingsfunctie en de toezichtfunctie, onder handhaving van het bestaande toezichtdomein, te weten de uitvoeringsorganisatie van de sociale ziektekostenverzekeringen, onderstrepen dat het concept van nevenschikking de beste waarborg biedt voor de adequate uitvoering van de sturingsfunctie, de toezichtfunctie en de ministeriële verantwoording daarover aan het parlement.

Het schema ontbrak.

Paragraaf 6.1.

De titel luidde: Hoofdpijnen in verantwoordelijkheidsverdeling
Het laatste tekstblok ontbrak.

Paragraaf 7.4.

Het tweede, derde en vierde tekstblok luidden: De uitvoeringsorganen moeten hun uitvoeringsverslag en financieel verslag over het afgelopen kalenderjaar vóór 1 maart aan de College zorgverzekeringen en het College toezicht zenden. Gelijkijdige toezending is wenselijk in verband met een samenhangende beoordeling. Hiermee wordt ten opzichte van de huidige praktijk een aanzienlijke versnelling beoogd. Zoals in de inleiding van dit hoofdstuk reeds is aangegeven, is de modernisering van het toezicht een groeiprocess; met de versnelling van de verantwoording zal naar verwachting een aantal jaren gemoeid zijn.

Het College toezicht rapporteert jaarlijks vóór 1 november aan de minister en het College zorgverzeke-

ringen over de rechtmatigheid van de uitvoering per uitvoeringsorgaan en over de totale uitvoering van de ZFW en de AWBZ in het afgelopen kalenderjaar. Dit tijdstip sluit aan bij de tijdstippen die gelden voor het CTSV en de IAB. Ook dit betekent een belangrijke versnelling ten opzichte van de huidige situatie, omdat nu de toezichthouder uitdrukkelijk aan een termijn wordt gebonden en omdat de rapportages betrekking moeten hebben op het afgelopen kalenderjaar. Het komt nu nog voor dat de CTU zijn beoordeling van de jaarstukken van een uitvoeringsorgaan pas enkele jaren na afloop van het kalenderjaar waarop de jaarstukken betrekking hebben kan afronden. Dit is om twee redenen onwenselijk. In de eerste plaats omdat de jaarstukken moeten worden beoordeeld op basis van voorschriften die soms inmiddels zijn veranderd. Ten tweede omdat het College zorgverzekeringen bij zijn verantwoording van de AK en het AFBZ slechts uit kan gaan van enigszins verouderde informatie. Dit betekent overigens niet dat de huidige verantwoording van de AK en het AFBZ op zichzelf onjuist is, maar wel dat de verantwoording niet de meest recente inzichten bevat. Aan deze situatie wordt nu een einde gemaakt. De CTU spant zich, vooruitlopend op de wettelijke regeling, overigens al geruime tijd in om bestaande achterstanden in de beoordeling van de jaarstukken weg te werken.

Dat het College toezicht voor 1 november dient te rapporteren over de rechtmatigheid van de uitvoering door de uitvoeringsorganen van de ZFW en de AWBZ in het afgelopen kalenderjaar, betekent niet dat het ná die datum zijn recht verwerkt zou hebben om een uitvoeringsorgaan aan te spreken op eventuele later gebleken onrechtmatigheden in de uitvoering over dat kalenderjaar.

Het College zorgverzekeringen stuurt de minister jaarlijks vóór 31 december een financieel verslag over de uitgaven en ontvangsten van de AK en het AFBZ in het voorafgaande kalenderjaar alsmede over de toestand van de AK en het AFBZ per 31 december van dat kalenderjaar.

Paragraaf 9.

De koptekst boven het zevende tekstblok luidde: *Ontvlechting secretariaat Ziekenfondsraad*

Het begin van de eerste regel van het zevende tekstblok luidde: De ontvlechting van het secretariaat van de Ziekenfondsraad

2. Artikelen

Artikel 1

Onderdeel K

Het tekstblok met betrekking tot onderdeel K luidde: In *onderdeel K* wordt bepaald dat in de ministeriële regeling het stellen van nadere regels aan het College zorgverzekeringen kan worden overgelaten en dat niet voor iedere categorie van subsidies met een subsidieplafond hoeft te worden gewerkt.

In het vierde tekstblok na de zin: «*Onderdeel O* regelt de informatievoorziening aan het College zorgverzekeringen en het College toezicht» ontbrak de laatste volzin.

De koptekst, voorafgaand aan de koptekst **Artikel IX** luidde:
Artikelen III tot en met IX

De koptekst: **Artikel IX**, alsmede de daarop volgende zin, ontbraken.